

PARTICULIERE HOUTSTOOK ONVERANTWOORD SCHADELIJK

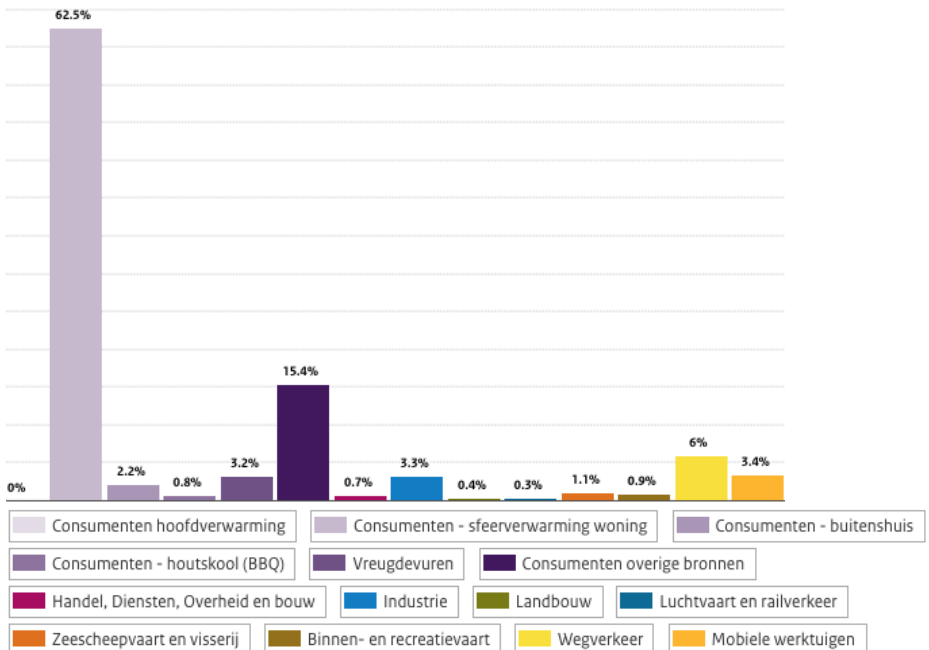
Houtstook blijkt veel schadelijker (dus duurder) dan gedacht

- ➔ Houtstook is de grootste bron van PM2,5 fijnstof (26,5 %)
- ➔ Houtstook is de grootste bron van benzo(a)pyreen (72,5%), de indicatorstof voor PAK, zie figuur 1
- ➔ PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) spelen grote rol bij schade aan (afweer)cellen en kanker door fijnstof
- ➔ Houtstook vormt veel ultrafijnstof dat ook het bloed bereikt
- ➔ Houtstook levert slechts 4,6% aan woningverwarming

Veel omwonenden ademen (dagelijks) gedwongen houtrook van de burens met (ernstige) gezondheidsklachten tot gevolg

WETENSCHAP: FIJNSTOF (MET PAK) VEROORZAAKT EN VERERGERT

oorontstekingen, luchtweginfecties, COPD (longfalen), astma, hoge bloeddruk, hartritmestoornissen, hartfalen, hart- en herseninfarcten, obesitas, diabetes 2, depressie, dementie, Parkinson, kanker van longen, borst, lever, nier, blaas, hersenen en van afweercellen. Zorgwekkend is de toename van te vroeg en/of te klein geboren kinderen. Zij hebben meer kans op onderontwikkelde longen, op longziekten (zoals astma), ADHD, leerstoornissen en autisme maar ook (jonge) kinderen lopen hier een verhoogd risico op.

1. RIVM: Bronnen **benzo(a)pyreen**: o.a. **houtstook** binnen 62,5%, buitenstook 2,2%, BBQ 0,2%, vreugdevuren 3,2%, 1/3 woningbranden consumenten: 4,6%

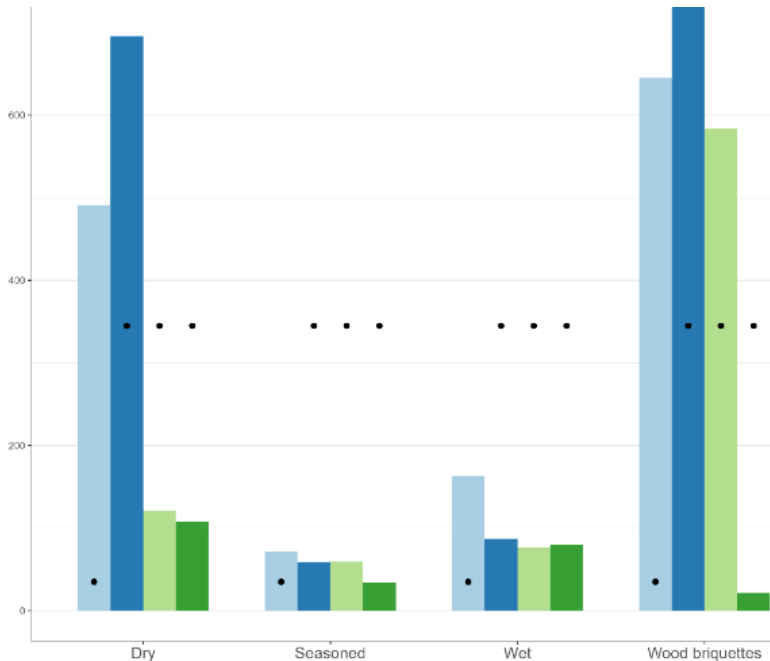
ECODESIGN EVENGOED SCHADELIJK

→ Ultrafijnstof zeer hoog bij de buren, in Deens onderzoek

- 40.000 deeltjes/cm³ in huis met warmte-terug-win-ventilatie
- 20-60.000/cm³ op straat

Hoger dan: - spits drukste straat Kopenhagen (25.000/cm³)
 - WHO-uur-norm (20.000 deeltjes/cm³)

→ **Benzo(a)pyreen/PAK uitstoot hoger dan bij oude kachels en open haarden** (Ricardo onderzoek, figuur 2) zodat de Engelse kachelbranche van de Engelse Reclame Autoriteit geen reclame mag maken dat EcoDesign aanzienlijk schoner en efficiënter is

2. **Uitstoot PAK (g/GJ).** Licht blauw = EcoDesign, blauw = verbeterde kachel, licht groen = oude kachel, groen = open haard. Dry = 4% vochtig hout, Seasoned = 15% vochtig hout en Wet = 25% vochtig hout (Bron: Ricardo)

HOUTSTOOK NOG ERG ONDERSCHAT

- ➔ **Secundair fijnstof** niet meegerekend, dan 3-5x meer PM2,5
- ➔ **PAK-norm achterhaald (WHO):** veel meer/schadelijkere PAK, niet alleen longkanker, ook andere schade aan bijna elk orgaan
- ➔ **Toename hardhoutbedrijven 100%**, nu met 17% gerekend
- ➔ **CO2-equivalenten 5x hoger** dan Cv-ketel op aardgas: meer uitstoot van de broeikasstoffen CO2, roet, lachgas en methaan
- ➔ **Grootste bron van PAK-vervuiling oppervlaktewater**
- ➔ **Fijnstof schaadt geheugen/antennes insecten:** afname insecten, ook in verafgelegen natuurgebieden

UITFASEREN HOUTSTOOK NODIG VOOR WHO-NORM/NATUUR/KLIAMAAT VOLGENS

RIVM, Longfonds, GGD-GHOR, WHO, Sociaal Economische Raad, Planbureau Leefomgeving, Internationale epidemiologen (ISEE), Europese longartsen (ERS), Engels artsencollege, Australische ACT (na 6 jaar overheidsbeleid met stooktips en moderne houtkachels geen verlaging PM_{2,5}), Europese wetenschappers (EASAC), European Joint Research Center, Griffith University, Green Global Transition. De EU biedt afzonderlijke landen de mogelijkheid tot een houtstookverbod.

Landelijk Comité tegen Houtstook roept de Tweede Kamer op om bij de Staatsecretaris om regie en urgentie te vragen voor de landelijke uitfasering van particuliere houtstook, ofwel

KIES/STEM VOOR GEZOND, NATUUR EN KLIAMAAT, NIET VOOR HOUTSTOOK

Ipsos I&O/Longfonds: meerderheid Nederlanders vraagt om

- ➔ Stookverbod als lucht te vies is zoals bij weinig wind (70%)
- ➔ Verbod aanleg rookgasafvoer/houtstook nieuwbouw (61%)
- ➔ Actieve handhaving bij overlast houtstook (58%)